

Силабус
навчальної дисципліни
Історія української літератури (1910–1930-і рр.)
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова)»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014. 01 українська мова і література
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Ольга ХАРЛАН
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/harlan-olga-dmitrivna/
Контактний телефон	0957464790
E-mail викладача:	olhaxharlan@ukr.net od_kharlan@bdpu.org.ua
Графік консультацій	четвер, 14.00-15.00,

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90	16	14	60	екзамен

Семестр: осінній (5 семестр)

Мова навчання: українська

Ключові слова: історія української літератури, художня література, літературознавство, Розстріляне Відродження, Червоний Ренесанс..

Мета та завдання курсу:

Мета викладання навчальної дисципліни «Історія української літератури (1910–1930-і рр.)»: дати майбутнім вчителям загальноосвітньої школи основи фахової підготовки, розкрити багатство української літератури міжвоєнних десятиліть у її історичній обумовленості і художній цінності, показати поступ філософсько-наукової думки, вплив її на ідейно-художні пошуки письменників.

Основне завдання вивчення дисципліни: розкрити студентам проблеми літературного життя України 10-30-х рр. ХХ ст., які віддзеркалюють поступовий розвиток та формування національної літератури, її своєрідність; познайомити студентів із творчістю письменників-новаторів, розвиваючи мислення (образне, асоціативне, абстрактне, логічне), звертаючи увагу на спосіб опанування творами; розкрити модель фольклорно-літературних взаємин, стосунки літератури та суспільно-політичного розвитку; навчити студентів аналізувати літературні тексти, засвоївши їх специфіку; домогтися самостійного опрацювання студентами літературних текстів; домогтися глибокого усвідомлення основних тенденцій розвитку літератури; з'ясувати особливості творчої індивідуальності визначних письменників, їх внесок у національну та всесвітню літературу; домогтися розуміння особливостей мистецького процесу, а саме співіснування різних творчих методів та напрямів в українській літературі того часу; у лекційному курсі, на практичних заняттях всебічно розглядати твори, передбачені програмою загальноосвітньої школи; залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових студентських конференціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати**:

- 1) особливості художньої літератури як виду мистецтва;
- 2) основні тенденції розвитку української літератури;
- 3) найважливіші факти літературного процесу;
- 4) найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями, різні погляди дослідників на ці явища;
- 5) основні етапи життєвого й творчого шляху найбільш видатних письменників;
- 6) місце та значення найвизначніших творів у доробку письменника та в літературному процесі цього періоду;
- 7) оцінку вивчених творів у літературознавчих дослідженнях та критичних статтях;

8) місце українського письменства в загальноєвропейському літературному процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти**:

- 1) робити аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості письменників та літературного процесу взагалі;
- 2) виявляти основні проблеми у творі, що вивчається;
- 3) з'ясувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
- 4) виявляти найхарактерніші ознаки творчих методів та напрямів;
- 5) зіставляти різні погляди в ході полеміки, виявляти здатність доводити свої твердження, власну думку;
- 6) користуватися довідковими джерелами (в тому числі електронними), зокрема, літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з української мови та літератури, педагогіки, психології, теорії та методики навчання й характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в ЗЗСО.</p> <p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 02. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та значення в розвитку суспільства, техніки й технологій.</p> <p>ФК 01. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину української літератури.</p> <p>ФК 02. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні вміння й навички в літературній освіті.</p> <p>ПК 01. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української літератури в практиці викладання української літератури в ЗЗСО.</p> <p>ПК 04. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.</p>	<p>РН 02. Демонструє вміння на-вчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні вміння й навички засобами української літератури, інтегрованого навчання.</p> <p>РН 07. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (літератури), оперує базовими категоріями та поняттями.</p> <p>ПРН 01. Знає сучасні філологічні засади навчання української літератури, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.</p> <p>ПРН 02. Пояснює особливості розвитку української літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культу-рою; порівнює літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.</p> <p>ПРН 05. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРН 06. Використовує гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 10. Має критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі розв'язання соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.</p>

ПК 06. Здатність володіти законами аналізу літературознавчих одиниць, розуміти ієрархічний взаємозв'язок між ними.	
---	--

Тема 1. Загальні тенденції розвитку української літератури 10-30-х рр. XX ст. Історичні й політичні обставини розвитку літератури. Культурна ситуація 10-30-х рр. XX ст. Літературні групи та спілки у світлі естетичних програм. Політичні репресії проти українських письменників, їх згубні наслідки.

Тема 2. Естетичні пошуки української поезії 10-20-х років XX ст. Сильові течії української поезії. Новаторство мотивно-тематичного комплексу. Жанрові форми: традиції та новаторство. Неоромантизм як стильова течія в поезії 1920-х рр. (творчість В. Чумака, В. Еллана-Блакитного). Символізм та особливості його функціонування в українському письменстві: поезія Я. Савченка: образи, художня своєрідність; загальна характеристика поезії Д. Загула. Експериментальний характер творчості футуристів: основні положення теоретичної спадщини поетів-експериментаторів (М. Семенко, В. Поліщук); загальна характеристика поезії М. Семенка; особливості поетичної творчості В. Поліщука. Художня своєрідність поезії неокласиків: естетична платформа неокласицизму; історіософська модель у поезії неокласиків; культурологічні мотиви в поезії М. Зерова, М. Рильського, М. Драй-Хмари, П. Филиповича, О. Бургардта.

Тема 3. Художній світ української прози 10–30-х рр. XX ст. Загальний огляд української прози 10-30-х рр. Особливості стильового вираження прози. Жанрово-тематичний діапазон прози. Психологічна проза: традиції та новаторство: творчість Миколи Хвильового: жанри, проблеми, стильові особливості; Проза Валер'яна Підмогильного: проблематика, образи, художні засоби. Експериментальна проза 1920-х рр.: художній світ прози Віктора Петрова (Домонтовича); новаторський характер творчості Майка Йогансена. Загальний огляд західноукраїнської прози 1910–1930-х рр. Особливості розвитку еміграційної прози 1920–1930-х рр. Історіософський характер еміграційної прози. Проза представників «Празької школи»: Ю.Липа «Нотатник», «Козаки в Московії»; Л. Мосендз «Євшан-зілля», «Останній пророк»; О. Теліга «Або-або»; Г. Мазуренко «Не той козак, що поборов, а той, що вивернеться».

Тема 4. Творчість Миколи Хвильового: жанри, проблеми, стильові особливості. Мотиви творчості: амбівалентний характер революції («Життя», «Шляхетне гніздо», «Кіт у чоботях», «На глухім шляху»); «Я (Романтика)»; постреволюційний синдром «втраченого покоління» («Юрко», «Синій листопад», «Заулок», «Кімната, ч.2»); «Повість про санаторійну зону»; безвихідь як спосіб існування («Редактор Карк», «Силуети»); «Сентиментальна історія», «Вальдшнепи»; мотив смерті (загибелі) («Солонський Яр», «Бараки, що за містом»); сатира і гротеск («Колонії, вілли...», «Свиня»); пародійна модель світу («Чумаківська комуна»). Різностильовість творчості письменника.

Тема 5. Драматургія 10-20-х рр. XX ст.: жанри, образи, особливості стилю. Драматургія періоду 10-початку 30-х рр. XX ст.: традиції та новаторство. Основні тенденції розвитку українського театру міжвоєнного двадцятиліття. Психологічний та експериментальний напрями розвитку театру. Тематично-жанровий діапазон драматургії. Новаторський характер драматургії Миколи Куліша: біографічні відомості; художні особливості творчості М. Куліша раннього періоду творчості; інтертекстуальність як важлива риса творчості М.Куліша.

Тема 6. Українська еміграційна література: тематика, жанри, художня своєрідність. Існування в літературознавчій науці певних розбіжностей щодо чіткого окреслення «празької школи» як колективного феномена (думки М. Неврлого, М. Ільницького, О. Астаф'єва, А. Дністрового та ін.). Тематично-стильові тенденції «празької школи»: посилена увага до історичного як не лише до минулих епох, але й континуальної, цілісної картини національного буття, увага до релігійно-метафізичної проблематики, симбіоз символічного, неокласичного, небарокового стильових начал.

Тема 7. Українська література 30-х рр. XX ст.: зміна естетичних орієнтирів. Література 30-х рр. XX ст.: у вимірах соціалістичного реалізму. Генеза поняття «соціалістичний реалізм». Джерела соціалістичного реалізму. Основні ознаки соціалістичного реалізму. Література 30-х років як втілення принципів соціалістичного реалізму. Творчість П. Тичини в контексті соцреалізму. Жанр виробничого роману та його художні особливості (Ю. Шовкопляс «Інженери», І. Ле «Роман Міжгір'я».

Тема 8. Українська дитяча література 20–30-х рр. XX ст. Українська дитяча література 30-х рр. XX ст.: виховання почуттів. Дитяча література як складова частина літературного процесу. Зміна морально-етичних орієнтирів у дитячій літературі 30-х років. Традиції класичної літератури у творчості письменників 30-х років.

Методи навчання: Лекція. Практичне заняття. Бесіда. Дослідницький метод. Метод виявлення реакції читача. Художня інтерпретація. Самостійна робота: домашні завдання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, вміння аналізувати художній твір, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять та виконання самостійної роботи. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, вміння аналізувати художній твір, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань. Під час виконання завдань, що виносяться на самостійне опрацювання важливим є уміння робити спостереження щодо загального розвитку української літератури 1910 – 1930-х рр., формулювати важливі та основні тези щодо обговорюваних тем, виразно читати напам'ять художні тексти.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Практичні заняття	35		
Самостійна робота (бесіда за запропонованими темами для самостійного опрацювання, поезії напам'ять)	15		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен:	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
Практичне заняття 1	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 2	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 3	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 4	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 5	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 6	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 7	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Максимальна кількість набраних балів	2,4	3,5	7	14	21	28	35

Таблиця 3. Розподіл набраних студентом балів під час самостійної роботи

Самостійна робота	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
Самостійна робота 1	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 2	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 3	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 4	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 5	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 6	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 7	0,2	0,6	0,8	1	1,2	1,8	3
Максимальна кількість набраних балів	2	3	5	7	9	12	15

Передбачено проведення **екзамену** в усній формі. Кожна екзаменаційна картка містить три питання, що сукупно охоплюють усі важливі аспекти навчального курсу.

Критерії оцінювання навченості здобувачів під час підсумкового контролю:

- повнота й ґрунтовність викладу;
- аргументованість тверджень;
- суб'єктне усвідомлення змісту;
- творче осмислення набутих теоретичних знань;
- термінологічна коректність

Таблиця 4. Розподіл набраних студентом балів під час підсумкового контролю

Кількість балів	Виклад матеріалу
«відмінно / А» 90–100	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
«добре / В» 78–89	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
«добре / С» 65–77	Повне засвоєння та часткове суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Наявні помилки щодо термінологічної грамотності.
«задовільно / D» 58–64	Часткове засвоєння матеріалу, недостатнє суб'єктне усвідомлення його. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.
«задовільно / E» 50–57	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
«незадовільно / FX» 35–49	Теоретичний матеріал засвоєно фрагментарно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
«незадовільно / F» 1–34	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.

Таблиця 5. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю

39-50	відмінно	зараховано	A (відмінно)
32-38	добре		B (добре)
26-31			C (добре)
21-25			D (задовільно)
14-20	задовільно		E (задовільно)
8-13	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-7	Незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 6. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	Відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	Добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64			D (задовільно)
50-57	Задовільно		E (задовільно)
35-49	Незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	Незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Історія української літератури XX ст.: У 2 кн. Кн. 1: Перша половина XX ст. підручник / За ред. В.Г. Дончика. Київ : Либідь, 1998. 464 с.
2. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XXI ст.: підручник: у 10 т. Т. 3, 4, 5, 6, 7. Київ : ВЦ Академія», 2014–2020.
3. Харлан О.Д. Історія української літератури (1910–1930-і роки): навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Бердянськ: БДПУ, 2017. 152 с.

Додаткові

4. Агеева В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму: монографія. Київ: Факт, 2003. 319 с.
5. Агеева В. Марсіани на Хрещатику. Літературний Київ початку XX ст. Київ: Віхола, 2023. 408 с.
6. Агеева В. За лаштунками імперії. Київ: Віхола, 2021. 360 с.

7. Агеєва В. Мистецтво рівноваги. Максим Рильський і його час. Київ: Віхола, 2023. 336 с.
8. Агеєва В. Візерунок на камені. Микола Бажан. Життєпис (не)радянського поета. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 496 с.
9. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х рр. ХХ ст.: монографія. Тернопіль : Джура; Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2000. 339 с.
10. Анісімова Н. П. Міфологічні джерела поезії Оксани Лятуринської. Запоріжжя Просвіта, 2005. 171 с.
11. Астаф'єв О. Образ і знак: Українська емігрантська поезія в структурно-семіотичній перспективі: монографія. Київ: Наукова думка, 2000. 268 с.
12. Бернадська Н. І. Роман: проблеми великої епічної форми: навч. посіб. Київ: Логос, 2007. 116 с.
13. Бернадська Н. І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція: монографія. Київ: Академвидав, 2004. 368 с.
14. Біла А. Український літературний авангард: пошуки стильової системи: монографія. Київ: Смолоскип, 2006. 463 с.
15. Васьків М. С. Український роман 20-х – початку 30-х років: генерика й архітектоніка: монографія. Кам'янець-Подільський: Буйницький О. В., 2007. 205 с.
16. Двадцять роки: літературні дискусії, полеміки: Літературно-критичні статті / Упор. В.Г. Дончик. Київ: Дніпро, 1991. 366 с.
17. Експресіонізм: зб. наук. праць / упоряд. та передм. Т. Гаврилів. Львів: ВНТЛ-Класика, 2005. 151 с.
18. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Femina, 1995. 688 с.
19. З порога смерті: Письменники України – жертви сталінських репресій / Авт. кол.: Бойко Л.С. та ін. Київ: Радянський письменник, 1991. 494 с.
20. Ільницький О. Український футуризм (1914–1930): / пер. з англ. Р. Тхорук. Львів: Літопис, 2003. 456 с.
21. Кавун Л. «М'ятежні» романтики вітаїзму: проза ВАПЛІТЕ: монографія. Черкаси: Брама, 2006. 328 с.
22. Костюк В., Денисенко В. Модерн як поле експерименту: Комічне, фрагмент, інтертекстуальність. Київ, 2002. 176 с.
23. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: антологія 1917–1933: Поезія проза драма есей. Київ: Смолоскип, 2004. 968 с.
24. Левчук Т. Поетика Оксани Лятуринської: монографія. Луцьк: Твердиня, 2012. 240 с.
25. Мафтин Н. В. У пошуках «GRAND» стилю: західноукраїнська та еміграційна проза міжвоєнного двадцятиліття. Івано-Франківськ: ЛІК, 2011. 336 с.
26. Михайловська Н. Трагічні оптимісти. Екзистенційне філософування в українській літературі ХІХ – першій половині ХХ ст.: монографія. Львів: Світ, 1998. 212 с.
27. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер'єрі: монографія. Київ: ВД «Стилос», 2008. 544 с.
28. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща: монографія. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. 327 с.
29. Моренець В. Оксиморон: літературознавчі статті, дослідження, есеї. Київ: Аграр Медіа Груп, 2010. 528 с.
30. Мочернюк Н. Поза контекстом: Інтермедіальні стратегії літературної творчості українських письменників-художників міжвоєнної: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 392 с.
31. Огнева Т. Відбиток часу у дзеркалі буття: монографія. Київ: Академвидав, 2008. 213с.
32. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі: монографія. 2-е вид., перероб. і доп. Київ: Либідь, 1999. 448 с.
33. Панченко В. Повість про Миколу Зерова. Київ: Дух і Літера, 2018. 624 с.
34. Пахаренко В. Поєдинок з Левіафаном. Міт і псевдоміт в українській літературі 20-х років. *Українська мова та література*. 1999. Ч. 25–28, 37.
35. Просалова В. Текст у світі текстів Празької літературної школи: монографія. Донецьк: Східний видавничий дім, 2005. 342 с.
36. Просалова В. А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури. Донецьк: ДонНУ, 2014. 154 с.
37. Пуніна О. В. Кінофікація українського літературного дискурсу (20–30-ті роки ХХ століття): монографія. Донецьк: ДонНУ, 2012. 332 с.
38. Свербілова Т. Г., Скорина Л.В. Українська драма 30-х років ХХ ст. як модель масової культури та історія драматургії в постатях. Черкаси: Маклаут, 2009. 384 с.
39. Сенік Л. Роман опору: Український роман 20-х років: проблема національної ідентичності : монографія. Львів: Академ. Експрес, 2002. 240 с.

40. Скорина Л. Література і літературознавство української діаспори: курс лекцій. Черкаси: Брама Україна, 2005. 384 с.
41. Слоновьська О. Слід невловимого Протея: Міф України в літературі української діаспори 20-50-х років XX століття: монографія. Івано-Франківськ: Плай; Коломия : Вік, 2006. 684 с.
42. Смолич Ю. Розповіді про неспокій. Твори: У 8 т. Т. 7. Київ: Дніпро, 1986. 702 с.
43. Соколюк Л. Михайло Жук: мистець-літератор. Харків: Видавець Олександр Савчук, 2018. 256 с. ; 355 іл.
44. Соловей Е. Українська філософська лірика: монографія. Київ: Юніверс, 1999. 368 с.
45. Стефановська Л. Антонич. Антиномії. Київ: Критика, 2006. 312 с.
46. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. У 4 кн. / Упор. В. Яременко, Є. Федоренко. Київ: Рось, 1994.
47. Шкандрій М. Модерністи, марксистки і нація: українська літературна дискусія 1920-х років : [пер. з англ. М. Климчука]. Київ: Ніка–Центр, 2006. 383 с.

Інформаційні ресурси

1. **Бердянський державний педагогічний університет.** URL: <http://bdpu.org/>
2. **Бібліотека української літератури.** URL: <http://www.ukrlib.com.ua/>
3. Віртуальний підручник з української літератури : Словник літературознавчих термінів. URL: <http://eureka.ucoz.ua/blog/1-0-14>
4. **Електронна бібліотека української літератури.** URL <http://www.utoronto.ca/elul/>
5. **Поетика:** Бібліотека української поезії. URL: <http://poetry.uazone.net/>
6. **EXLIBRIS:** українська електронна бібліотека : історія, публіцистика, художня література. URL: <http://exlibris.org.ua/>